

ПИТАНЕ

от ЛЕНА ЕНЕВА – общински съветник,
от заседание на Общински съвет – Габрово,
проведено на 30.12.2021 г.

Уважаема госпожо Христова, уважаеми колеги,

Дано да съм точна, но миналата 2020 година, декември месец, след поредица решения на Общински съвет, госпожа Христова подписа договор, ще го формулирам с гражданската му известност, за модернизация на уличното осветление на територията на община Габрово. Договорът включваше няколко вида дейности, които трябваше да бъдат извършени. Лично аз смятам, че този инвестиционен проект е от изключителна значимост и в пълен обем, и по отношение на качеството. Равнището, което е постигнато е от изключителна значимост за хората, които живеем на територията на гр. Габрово. В този смисъл дори мисля, че информацията по този проект не е достатъчно само да бъде дадена под формата на питане, това, което правя в момента и ще направя до края на моя въпрос. Може би, ако прецените бихте могли да внесете информация като точка от дневния ред, за да бъдем запознати, ако тук има определени не само възражения, но друг тип идеи по дофинализирането на тези дейности там, където има формирано определено гражданско несъгласие, бихме могли да го направим. Но това е Ваш избор.

Моят конкретен въпрос е, да ни информирате /формата вече казахме, че Вие ще я изберете/ на следващо заседание на Общински съвет – Габрово за изпълнението на този проект от гледна точка на заложеното в подписания договор, подменените осветителни тела, както по улична мрежа, така и парково осветление, така и всички видове тела, които са заложили в този договор, качеството на извършените дейности. Изключително важно е и държа, и мисля, че всички колеги и граждани държат да имаме измерител на осветеността, защото идеята на тази модернизация на осветлението не беше да потопим в по-ниска осветеност територията на община Габрово, а идеята беше чрез съвременни технологии и съвременни осветителни тела, ние да постигнем една икономия при запазване и дори подобряване равнището, и като качество, и като диапазон на осветеност. Така, че Ви моля, това да бъде един важен елемент от този отговор. Поне това, което знам е, че по силата на проекта електромрежата, хранващата мрежа с електричество осветителните тела не е предмет на договора, но е възможно и мисля, че е наложително в един такъв материал това също да бъде коментирано, защото много години след промените в Закона за устройство на територията, ние продължаваме да наблюдаваме висящи мрежи. Те не са само за хранване на уличното осветление, но ако там има някаква информация или някакви идеи също да бъдат включени. Не на последно място и може би на едно от важните първи места по значимост ми се ще в този отговор, анализ, да има акцент върху осветеността на важни публични места на публична инфраструктура, като акцентирам, но не само там, но акцентирам върху пешеходните пътеки на територията на общината. Убедена съм, че следите и виждате, че особено в социалните мрежи и медии върви такава дискусия, особено със зачестилите пътно транспортни произшествия с наши съграждани през последните един-два месеца, така че тук също ще бъде интересно да видим изпълнителя на проекта как се е справил точно по тези инфраструктурни публични места. И в крайна сметка, ако, и с това

приключвам, ако, тъй като сме съвсем на стика на приключването на проекта и на неговото ползване, може все още да нямате това наблюдение, но ако има такова, как върви потреблението спрямо това, което е било преди започването на този проект или поне какви са очакванията в тази посока? Аз съм убедена, че и Вие, и екипа Ви, и всички нас ще продължим следим това потребление и тази икономия, която трябва да се реализира, защото знаете, че това е един от основните заложиени критерии в проекта.

Благодаря Ви. С нетърпение ще очаквам да научим и да ни предоставите информация по този важен проект. Държа да уточня, че се опитвах да го следя чрез сайта на Община Габрово, но за по-дълбока професионална оценка и по-навременна, там малко трудно човек би могло човек да получи това, което поставих като въпроси.

Благодаря.

ДО
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ - ГАБРОВО

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ГАБРОВО ОБЛАСТ
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ - ГАБРОВО
№ 170-53/27.01.22 г.

ОТГОВОР

**НА ПИТАНЕ НА Г-ЖА ЛЕНА ЕНЕВА
ОТ ЗАСЕДАНИЕ НА ОБЩИНСКИ СЪВЕТ, ПРОВЕДЕНО НА 30.12.2021 г.**

ВЪПРОСИ :

Уважаема госпожо Христова, уважаеми колеги,

Дано да съм точна, но миналата 2020 година, декември месец, след поредица решения на Общински съвет, госпожа Христова подписа договор, ще го формулирам с гражданската му известност, за модернизация на уличното осветление на територията на община Габрово. Договорът включваше няколко вида дейности, които трябваше да бъдат извършени. Лично аз смятам, че този инвестиционен проект е от изключителна значимост и в пълен обем, и по отношение на качеството. Равнището, което е постигнато е от изключителна значимост за хората, които живеем на територията на гр. Габрово. В този смисъл дори мисля, че информацията по този проект не е достатъчно само да бъде дадена под формата на питане, това, което правя в момента и ще направя до края на моя въпрос. Може би, ако прецените бихте могли да внесете информация като точка от дневния ред, за да бъдем запознати, ако тук има определени не само възражения, но друг тип идеи по дофинализирането на тези дейности там, където има формирано определено гражданско несъгласие, бихме могли да го направим. Но това е Ваш избор.

Моят конкретен въпрос е, да ни информирате /формата вече казахме, че Вие ще я изберете/ на следващо заседание на Общински съвет – Габрово за изпълнението на този проект от гледна точка на заложеното в подписания договор, подменените осветителни тела, както по улична мрежа, така и парково осветление, така и всички видове тела, които са заложили в този договор, качеството на извършените дейности. Изключително важно е и държа, и мисля, че всички колеги и граждани държат да имаме измерител на осветеността, защото идеята на тази модернизация на осветлението не беше да потопим в по-ниска осветеност територията на община Габрово, а идеята беше чрез съвременни технологии и съвременни осветителни тела, ние да постигнем една икономия при запазване и дори подобряване равнището, и като качество, и като диапазон на осветеност. Така, че Ви моля, това да бъде един важен елемент от този отговор. Поне това, което знам е, че по силата на проекта електромрежата, хранящата мрежа с електричество осветителните тела не е предмет на договора, но е възможно и мисля, че е наложително в един такъв материал това също да бъде коментирано, защото много години след промените в Закона за устройство на територията, ние продължаваме да наблюдаваме висящи мрежи. Те не са само за храняване на уличното осветление, но ако там има някаква информация или някакви идеи също да бъдат включени. Не на последно място и може би на едно от важните първи места по значимост ми се ще в този отговор, анализ, да има акцент върху осветеността на важни публични места на публична инфраструктура, като акцентирам, но не само там, но акцентирам върху пешеходните пътеки на територията на общината. Убедена съм, че следите и виждате, че особено в социалните мрежи и медии върви такава дискусия, особено със зачестилите пътно транспортни произшествия с наши съграждани през последните един-два месеца, така че тук също ще бъде интересно да видим изпълнителя на проекта как се е справил точно по тези инфраструктурни публични места. И в крайна сметка, ако, и с това

приключвам, ако, тъй като сме съвсем на стика на приключването на проекта и на неговото ползване, може все още да нямате това наблюдение, но ако има такова, как върви потреблението спрямо това, което е било преди започването на този проект или поне какви са очакванията в тази посока? Аз съм убедена, че и Вие, и екипа Ви, и всички нас ще продължим следим това потребление и тази икономия, която трябва да се реализира, защото знаете, че това е един от основните заложили критерии в проекта.

Благодаря Ви. С нетърпение ще очаквам да научим и да ни предоставите информация по този важен проект. Държа да уточня, че се опитвах да го следя чрез сайта на Община Габрово, но за по-дълбока професионална оценка и по-навременна, там малко трудно човек би могло човек да получи това, което поставих като въпроси.

Благодаря.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЕНЕВА,

Във връзка с Ваше питане с входящ номер ПО-53/30.12.2021г. Ви предоставяме информация относно изпълнението на проект: „Внедряване на енергоспестяващи мерки, модернизация и ремонт на уличното осветление на град Габрово чрез договор с гарантиран резултат“.

Проектът обхваща проектиране и внедряване на енергоспестяващи мерки (ЕСМ), изграждане на система за управление и контрол на уличното осветление.

Предвидените енергоспестяващи мерки в техническия проект предвиждат:

1. Проектиране и подмяна на уличните и паркови осветители с нови енергийно ефективни, като се постига осветеност на улиците съгласно действащите нормативни изисквания - БДС EN 13201 за осветление на населените места. Техническите решения на изпълнителя са съобразени с класа на улиците посочен в Доклада за енергиен одит, както и със специфичните архитектурни и културни особености на определени участъци на територията на града и/или съществуващите осветители, като не променят техния дизайн. Не е необходимо изпълнителите да се придържат към броя функциониращи осветители, а към това улиците и парковите площи да са осветени съгласно нормативните изисквания. Изборът на осветителни тела се прави чрез въвеждане на файл със светлотехнически характеристики на конкретния тип осветител и неговото изчисление за конкретния тип улица чрез специализиран софтуер Dialux Evo, като конкретните светлотехнически изчисления са приложени към проекта и същите са направени съгласно стандарт за улично осветление **БДС/EN 13201-1:2015**. **Стандартът третира единни норми за улично осветление, приложими в Европейски съюз и приравнени към БДС.**

2. Съгласно изготвения технически проект е предвидено проектиране и монтаж на нови касети, за улично осветление на подходящо място, извън съоръженията на електроразпределителното дружество.

3. Проектиране и изграждане на нова интелигентна системата за управление и контрол на уличното и парковото осветление на град Габрово, която да има следните функции:

- Отдалечено/дистанционно включване и изключване на уличното осветление (с възможност за управление по Гринуич и чрез ръчно зададен режим) от „диспечерски център“;
- Включване и изключване принудително (ръчно) на всяко табло по отделно и на всички заедно;

- On-line информация за консумираната електрическа енергия и напрежение;
- Аварийна информация за нерегламентирано включване към уличното осветление и „нерегламентирано отваряне на табло улично осветление“;
- Информация за неработещи улични осветители, като се посочва на кой клон се намират тези осветители и техния брой;
- Отчитане географско местоположение на осветителя;
- Непрекъсната работа на системата за контрол и мониторинг при продължително прекъсване на тока;
- Архивирана информация за състоянието на уличното осветление;
- Системата да съхранява информация за консумацията на електро енергия по табла ежемесечно;
- Системата за контрол и мониторинг на уличното осветление да следи в реално време консумацията на ел. енергия и да сигнализира/уведомява при добавяне или намаляване консумираната енергия, както и да локализира източника;
- Автоматични известия за грешки в системата;
- Системата за енергиен мениджмънт има възможност за добавяне и премахване на точки и консуматори на ел. енергия засягащи уличното осветление;
- Системата за енергиен мениджмънт има възможност за добавяне и премахване на точки и консуматори на ел. енергия, различни от тези за улично осветление, включително получаване на информация за консумираната от тях ел. енергия. Приобщаване на осветителите, които няма да бъдат обект на интервенции и въвеждане на ЕСМ към системата за мониторинг и контрол, с поемане на задължение за уведомяване на възложителя при подаване на алармен сигнал от системата за повреда и авария;
- Системата позволява добавяне на нови функционални възможности, при възникване на необходимост от такива.

Към дата 17.01.2022г. на територията на град Габрово са монтирани 4565 улични осветителни тела, 1027 паркови осветителни тела и са изнесени от съоръженията на електроразпределителното дружество 229 касети за управление на уличното осветление.

Уличните осветителни тела, монтирани на територията на град Габрово са на Солар Лед Пауър LP-SX с мощности 17W, 30W, 40W, 55W и 75W.

Парковите осветителни тела, монтирани на територията на град Габрово са на Солар Лед Пауър LP-SX-P с мощност 11W и LUG AVENDIDA LED с мощност 11W. Допълнителни данни относно техническите им характеристики може да намерите на сайта на Община Габрово на следния линк: <https://gabrovo.bg/bg/page/1495>.

На 11.11.2021 г. след 19:30 ч. в гр. Габрово е направен обход и замерване на параметрите на новомонтирано улично осветление на различни улици от представители на Община Габрово, представители на фирмата изпълнител, представители на строителния надзор и представители на катедра осветление на ТУ-Габрово. На измерените районни и градски артерии постигнатите осветености са с 10-20% над зададените стойности по БДС стандарт.

Субективното усещане за „по-малка осветеност“ не се потвърждава при направени замервания с техническо средство – Яркоммер. Основните причини са в това, че целите на уличното осветление са да осветява пътищата и респективно тротоарните зони, а не околните

пространства. Съгласно направените измервания на 11.11.2021 от представители на ТУ Габрово са изпълнени нормативните изисквания. Старото осветление разпръсква светлината в зони - блокове, околни пространства, странични елементи и т.н., а в по-малка степен осветява уличното платно, където реално е неговото приложение. Втората причина за усещането за „по-малка осветеност“ е, че чрез въвеждане на мерки по енергийна ефективност се покриват европейските изисквания, съобразно различните класове улици без те да се преосветяват.

В периоди на **драстично покачване на цената на електроенергия** при постигнати изискванията съгласно БДС/EN 13201-1:2015 преосветяването на града би довело до значително увеличаване на разходите за електроенергия, както и до увеличаване на генерираните вредни емисии CO₂ в околната среда. Предвид насоките за повишаване на екологичността, проектът изцяло изпълнява изискванията за природосъобразност и енергийна ефективност чрез постигане на нужните нива.

Относно извършването на светлотехнически измервания за установяване постигнатите параметри, заложи в действащите нормативни изисквания - БДС EN 13201 за осветление на населените места. Ви информираме, че при приемане на обекта замервания ще бъдат извършени от лицензирана лаборатория и за същите ще бъдат предоставени протоколи. При установени несъответствия, ангажимент на изпълнителя е да извърши необходимите корекции.

Мрежа за улично осветление. По отношение на захранващата мрежа за уличното осветление в гр. Габрово тя е два типа: подземна и въздушна.

○ Там, където има само подземна мрежа за захранване на уличното осветление, тя е изцяло собственост и отговорност на община Габрово. Поради пространствената ориентация на града тя е стотици километри, в силно амортизирано състояние и с чести дефекти. За подмяната ѝ са необходими допълнителни средства.

○ Там, където мрежата е въздушна /висящите мрежи/ - стълбовната мрежа е собственост на електроразпределителното дружество, поддържащо района. Електроразпределителното дружество поддържа стълбовете и трите фази за битова мрежа и фаза нула, която е обща, но на много места е в лошо състояние. Т.е. от петте проводника, които се виждат на стълба, три са на Електроразпределение, един е на Община Габрово и един трябва да се поддържа съвместно.

Захранващата мрежа на уличното осветление в Централна градска част е подземна - кабелна, само в крайните квартали тя е въздушна (Недевци, Лютаци, Нова махала, Златари, Стефановци, Киевци, Тончевци, Войново, Чехлевци и др). По-голяма част от проводниците, които се наблюдават по стълбовете за улично осветление в Централна градска част и в по вътрешни квартали са собственост на кабелните оператори. По етапно е поета инициатива по тяхното премахване.

Преминаването на мрежата от въздушна в подземна е свързано на първо място с инвестиция на електроразпределителното дружество и в последствие с инвестиция от страна на Община Габрово. Община Габрово не може да вземе решение за нейната подмяна, защото това е в юрисдикцията на собственика на по-голямата част от съоръженията.

За намаляване на аварияте по въздушната мрежа на уличното осветление е препоръчително Община Габрово да подмени голите проводници с такива от усукан тип, при които ще се обособи отделна нула за уличното осветление, но същото е свързано с допълнителни инвестиции.

Относно реализираните икономии до настоящия момент, т.е. преди да е приет обекта и да е въведена системата за мониторинг и контрол, се отчита икономия на енергия както следва: месец септември – 51 %; месец октомври – 55%, месец ноември – 58 % и за месец декември 61 %.

Във връзка с осветяването на пешеходните пътеки на територията на град Габрово, с оглед подобряване на безопасността на движение, съгласувано и с ОД на МВР Габрово, Ви уведомяваме, че предстои допълнително осветяване на над 30 пешеходни пътеки с подходящи за отделните ситуации технически решения.

Ситуацията с пешеходните пътеки и заложеното в договора с изпълнителя изискване за постигане на осветеност по БДС/EN – 13201-1:2015 е следната:

Договорът визира осветеност на уличната мрежа съгласно заложените европейски норми в стандарта, който е приет и се прилага и в България. В същия не са регламентирани нормативи, относно осветеността на пешеходните пътеки. Това е видно и от извършения и приет от АУЕР доклад от обследването на уличното осветление. В същия не фигурират и не са обект на анализ изисквания и стандарти по отношение осветяването на пешеходните пътеки. В заданието на договора са визирани обективно измерими параметри – тези в БДС/EN – 13201-1:2015 и актуално състояние на системата, описано в доклада за енергиен одит. Липсата на нормативно регламентирани параметри по отношение на пешеходните пътеки предполага и невъзможност за позоваване на тях при приемане изпълнението на договора, като самият стандарт препраща към национални такива при планиране и осветяване на пешеходни пътеки. В България не е приет стандарт за осветеност на пешеходни пътеки.

С уважение,

ТАНЯ ХРИСТОВА

Кмет на Община Габрово